

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ
ΤΜΗΜΑΤΑ Α' & Β'

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΑΔΑ:

Αθήνα, 18/11/2016

ΠΟΛ. 1164

ΠΡΟΣ: Ως Πίνακας Διανομής

Ταχ. Δ/ση : Καρ. Σερβίας 8
Ταχ. Κώδικας : 10184 Αθήνα
Τηλέφωνο : 2103375878, 879, 871
Fax : 2103375834
e-mail : defk.a@mofadm.gr
defk.b@mofadm.gr

ΘΕΜΑ: Κοινοποίηση διατάξεων νόμων έτους 2016 με θέματα αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Εφαρμογής Φορολογίας Κεφαλαίου

Σας πληροφορούμε ότι κατά τη διάρκεια του έτους 2016 πραγματοποιήθηκαν αλλαγές στη νομοθεσία η οποία διέπει τις φορολογίες κεφαλαίου, και σας κοινοποιούμε για ενημέρωσή σας τις σχετικές διατάξεις:

Α. Διατάξεις Φορολογίας Ακίνητης Περιουσίας

- Ν.4366/2016 (Α' 18), Άρθρο Δεύτερο, Άρθρο 1. Απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. από 1/1/2015 οι εταιρείες ειδικού σκοπού της περίπτωσης ζ' της παρ.1 του άρθρου 5 του ν. 3986/2011 (Α' 152), εφόσον το σύνολο των ονομαστικών μετοχών τους ανήκουν στο Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ.).

- Ν.4387/2016 (Α' 85), Μέρος Β', Άρθρο 117, Παράγραφος 3. Απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. για τα έτη 2015 και 2016 τα κτίσματα μετά του αναλογούντος σε αυτά οικοπέδου, τα οποία βρίσκονται εντός των περιφερειακών ενοτήτων Λευκάδας

και Ιθάκης και έχουν αποδεδειγμένα υποστεί ζημιές από τους σεισμούς του Νοεμβρίου 2015.

- N.4389/2016 (Α' 94), Μέρος Πρώτο, Κεφάλαιο Β', Υποκεφάλαιο Γ', Άρθρο 50. Τροποποιούνται οι συντελεστές υπολογισμού κύριου ΕΝ.Φ.Ι.Α. για τα οικόπεδα και οι συντελεστές υπολογισμού του συμπληρωματικού ΕΝ.Φ.Ι.Α. των φυσικών και νομικών προσώπων, για τα έτη 2016 και επόμενα.

- N.4389/2016 (Α' 94), Μέρος Πρώτο, Κεφάλαιο Β', Υποκεφάλαιο Γ', Άρθρο 51. Μειώνεται στο μισό το αυτοτελές πρόστιμο του άρθρου 4 του ν.2523/1997 ή το πρόστιμο του άρθρου 54 του ν.4174/2013, κατά περίπτωση, επί των αρχικών και τροποποιητικών δηλώσεων στοιχείων ακινήτων (Ε9) ετών 2010 και επόμενων, που υποβλήθηκαν ή θα υποβληθούν από την 31.12.2014 μέχρι και την 29.7.2016. Η προθεσμία αυτή παρατάθηκε μέχρι την 30.11.2016 με το άρθρο 84 ν.4413/2016 (βλ. κατωτέρω).

- N.4393/2016 (Α' 106), Άρθρο έκτο, Παράγραφοι 3 και 4. Από 1/1/2016 και για τα επόμενα έτη ο συμπληρωματικός ΕΝ.Φ.Ι.Α. των Α.Ε.Ε.Α.Π. υπολογίζεται επί της αξίας της φορολογητέας τους περιουσίας με συντελεστή πέντε και μισό τοις χιλίοις (5,5%) για τα μη ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα.

- N.4410/2016 (Α' 141), Μέρος Γ', Κεφάλαιο Α', Άρθρο 40, Παράγραφοι 15 και 17. Από 1/1/2016, ως αφετηρία για την επιβολή προστίμων στον ΕΝ.Φ.Ι.Α. ορίζεται η επομένη της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής δήλωσης στοιχείων ακινήτων, ενώ ως αφετηρία για την επιβολή τόκων ορίζεται η επομένη της ημερομηνίας της πρώτης ηλεκτρονικής έκδοσης των πράξεων διοικητικού προσδιορισμού φόρου για το οικείο έτος από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων για τους υπόχρεους του έτους αυτού.

- N.4410/2016 (Α' 141), Μέρος Γ', Κεφάλαιο Α', Άρθρο 49, Παράγραφοι 1 και 3. Από 1/1/2016 υπόχρεοι σε δήλωση στοιχείων ακινήτων (Ε9) ορίζονται ο κηδεμόνας για την ακίνητη περιουσία σχολάζουσας κληρονομιάς, ο εκτελεστής διαθήκης, ο εκκαθαριστής κληρονομιάς, ο σύνδικος της πτώχευσης και ο μεσεγγυούχος ακίνητης περιουσίας για την υπό μεσεγγύηση περιουσία, για όσο χρόνο διαχειρίζονται αυτή την περιουσία, διαχωρισμένη από την ατομική τους περιουσία.

- N.4410/2016 (Α' 141), Μέρος Γ', Κεφάλαιο Α', Άρθρο 49, Παράγραφοι 2 και 3. Από 1/1/2016, υπόχρεοι σε ΕΝ.Φ.Ι.Α. ορίζονται ο κηδεμόνας για την ακίνητη περιουσία σχολάζουσας κληρονομιάς, ο εκτελεστής διαθήκης, ο εκκαθαριστής κληρονομιάς, ο μεσεγγυούχος ακίνητης περιουσίας για την υπό μεσεγγύηση περιουσία και ο σύνδικος της πτώχευσης, για όσο χρόνο διαχειρίζονται αυτή την περιουσία, διαχωρισμένη από την ατομική τους περιουσία.

- N.4410/2016 (Α' 141), Μέρος Γ', Κεφάλαιο Α', Άρθρο 64, Παράγραφος 1. Για το έτος 2016 για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού ΕΝ.Φ.Ι.Α. φυσικών προσώπων δεν συνυπολογίζεται η αξία των δικαιωμάτων επί γηπέδων εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού.

- N.4410/2016 (Α' 141), Μέρος Γ', Κεφάλαιο Α', Άρθρο 64, Παράγραφος 2. Για το έτος 2016 η πρώτη δόση του ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2016 καταβάλλεται μέχρι και την 30ή Σεπτεμβρίου 2016 και η τελευταία μέχρι και την 31η Ιανουαρίου 2017.

- Ν.4413/2016 (Α' 148), Μέρος Έκτο, Άρθρο 84. Παρατείνεται μέχρι και την 30.11.2016 η προθεσμία υποβολής αρχικών και τροποποιητικών δηλώσεων στοιχείων ακινήτων (Ε9) ετών 2010 και επόμενων, με την επιβολή μειωμένου στο μισό του αυτοτελούς προστίμου του άρθρου 4 του ν.2523/1997 ή του προστίμου του άρθρου 54 του ν.4174/2013, κατά περίπτωση.

- Ν.4430/2016 (Α' 205), Μέρος Τρίτο, Άρθρο 59. Από 1/1/2016 απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. τα δικαιώματα στα ακίνητα που ανήκουν στον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.).

Β. Διατάξεις Φορολογίας Δωρεών

-Ν. 4389/2016 (Α' 94), Μέρος Πρώτο, Κεφάλαιο Β', Υποκεφάλαιο Γ', Άρθρο 62.

Δεν θεωρείται δωρεά και απαλλάσσεται του φόρου εισοδήματος η ωφέλεια η οποία προκύπτει για νομικό πρόσωπο, νομική οντότητα καθώς και για φυσικό πρόσωπο, που αποκτά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, από τη διαγραφή μέρους ή του συνόλου του χρέους προς πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα, προς υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα ή προς εταιρεία του ν.4354/2015 (Α' 176), στο πλαίσιο εξωδικαστικού συμβιβασμού ή σε εκτέλεση δικαστικής απόφασης υπό τις χρονικές προϋποθέσεις που τίθενται στις παραγράφους 2 και 3 του εν λόγω άρθρου, αναλόγως εάν πρόκειται για εξωδικαστικό συμβιβασμό ή για δικαστική απόφαση.

Δεν θεωρείται εισόδημα και απαλλάσσεται του οικείου φόρου δωρεάς η ωφέλεια η οποία προκύπτει για φυσικό πρόσωπο από τη διαγραφή μέρους ή του συνόλου του χρέους προς πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα, προς υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα ή προς εταιρεία του ν. 4354/2015, στο πλαίσιο εξωδικαστικού συμβιβασμού και υπό τις προϋποθέσεις που θέτει η παράγραφος 5 του εν λόγω άρθρου.

Συνημμένα: οι κοινοποιούμενες διατάξεις

Ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων

Γεώργιος Πιτσιλής

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ**Ι. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ**

1. Αποδέκτες Πίνακα Γ'
2. Διεύθυνση Υποστήριξης Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών – Τμήμα Α' (με την παράκληση να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Γ.Γ.Δ.Ε.)
3. Διεύθυνση Υποστήριξης Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών – Τμήμα Ε' (με την παράκληση να αναρτηθεί στην Ηλεκτρονική Βιβλιοθήκη)

ΙΙ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων
4. Γραφεία κ. κ. Γενικών Διευθυντών
5. Διευθύνσεις, Αυτοτελή Τμήματα και Αυτοτελή Γραφεία της Γ.Γ.Δ.Ε.
6. Γραφείο Πληροφόρησης Πολιτών
7. Δ/ση Νομικής Υποστήριξης της Γ.Γ.Δ.Ε.
8. Δ/ση Εφαρμογής Φορολογίας Κεφαλαίου – Τμήματα Α' και Β' (από 15)

469

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 18

15 Φεβρουαρίου 2016

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4366

Κύρωση: α) της από 24.12.2015 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Ρύθμιση κατεπειγόντων θεμάτων των Υπουργείων Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υγείας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Οικονομικών» (Α' 182) και β) της από 30.12.2015 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Ρύθμιση κατεπειγόντων θεμάτων των Υπουργείων Οικονομικών, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Εθνικής Άμυνας, Υγείας και Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και της ΕΡΤ Α.Ε.» (Α' 184) και άλλες διατάξεις.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο Δεύτερο

Κυρώνεται και έχει ισχύ νόμου από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, η από 30.12.2015 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου «Ρύθμιση κατεπειγόντων θεμάτων των Υπουργείων Οικονομικών, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Εθνικής Άμυνας, Υγείας και Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και της ΕΡΤ Α.Ε.» (Α' 184).

«ΠΡΑΞΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

«Ρύθμιση κατεπειγόντων θεμάτων των Υπουργείων Οικονομικών, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Εθνικής Άμυνας, Υγείας και Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και της ΕΡΤ Α.Ε.» (Α' 184).

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Την παράγραφο 1 του άρθρου 44 του Συντάγματος.
2. Την έκτακτη περίπτωση εξαιρετικά επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης για την επίλυση ζητημάτων που αφορούν στον εξορθολογισμό και την παροχή του αναγκαίου χρόνου για την εφαρμογή κρίσιμων διατάξεων αρμοδιότητας των Υπουργείων Οικονομικών, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Εθνικής Άμυνας, Υγείας και Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και της ΕΡΤ Α.Ε.
3. Τη σχετική πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Η περίπτωση η' της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4223/2013 (Α' 287), η οποία προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 4337/2015 (Α' 129), ισχύει αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2015.

2187

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 85

12 Μαΐου 2016

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4387

Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας - Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού - συνταξιοδοτικού συστήματος - Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

**ΜΕΡΟΣ Β΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ**

Άρθρο 117

3. Πριν το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 3 του Ν. 4223/2013 (Α' 287) προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Κτίσματα μετά του αναλογούντος σε αυτά οικοπέδου, τα οποία βρίσκονται εντός των περιφερειακών ενότητων Λευκάδας και Ιθάκης και έχουν αποδεδειγμένα υποστεί ζημιές από τους σεισμούς του Νοεμβρίου 2015, απαλλάσσονται από τον ΕΝΦΙΑ, για τα έτη 2015 και 2016.»

2657

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

27 Μαΐου 2016

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 94

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4389

Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΕΝΙΑΙΟΥ ΦΟΡΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ (Ε9)

Άρθρο 50 Τροποποιήσεις διατάξεων Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων

1. Η περίπτωση α' της παρ. 1 της Ενότητας Β' του άρθρου 4 του ν. 4223/2013 (Α' 287) αντικαθίσταται ως εξής:
«α) Το οικοπέδο εντάσσεται σε φορολογική ζώνη και προσδιορίζεται συντελεστής φόρου με βάση τη μοναδιαία αξία του οικοπέδου, σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί:

Μοναδιαία αξία (€/μ ²) Φ.Ζ.	Συντελεστής φόρου (€/μ ²)
0,01 - 2,00	01 0,0037
2,01 - 4,00	02 0,0075
4,01 - 6,00	03 0,0125
6,01 - 10,00	04 0,0185
10,01 - 14,00	05 0,0285
14,01 - 20,00	06 0,0375
20,01 - 50,00	07 0,0750
50,01 - 75,00	08 0,1490
75,01 - 100,00	09 0,1850
100,01 - 150,00	10 0,2470
150,01 - 200,00	11 0,3700
200,01 - 300,00	12 0,5550
300,01 - 400,00	13 0,7400
400,01 - 500,00	14 0,9900
500,01 - 600,00	15 1,2500
600,01 - 700,00	16 1,6000
700,01 - 800,00	17 1,8500
800,01 - 900,00	18 2,0950
900,01 - 1.000,00	19 2,3500
1.000,01 - 1.500,00	20 3,1000
1.500,01 - 2.000,00	21 3,7000
2.000,01 - 3.000,00	22 4,9500
3.000,01 - 4.000,00	23 7,4000
4.000,01 - 5.000,00	24 9,2500
5.000,01 +	25 11,2500»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 4223/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Για κάθε φυσικό πρόσωπο ο συμπληρωματικός φόρος επιβάλλεται και υπολογίζεται στη συνολική αξία των δικαιωμάτων της παραγράφου 2 του άρθρου 1, σύμφωνα με τα κλιμάκια και τους συντελεστές του παρακάτω πίνακα:

ΚΛΙΜΑΚΙΟ (€)	Συντελεστής
0,01 - 200.000	0,0%
200.000,01 - 250.000	0,10%
250.000,01 - 300.000	0,15%
300.000,01 - 400.000	0,30%
400.000,01 - 500.000	0,50%
500.000,01 - 600.000	0,60%
600.000,01 - 700.000	0,80%
700.000,01 - 800.000	0,90%
800.000,01 - 900.000	1,00%
900.000,01 - 1.000.000	1,05%
1.000.000,01 - 2.000.000	1,10%
Υπερβάλλον	1,15%

Στη συνολική αξία του πρώτου εδαφίου δεν συνυπολογίζεται η αξία των δικαιωμάτων επί των κτιρίων που είναι προγενέστερα των εκάστοτε τελευταίων εκατό (100) ετών και τα οποία έχουν χαρακτηρισθεί ιστορικά διατηρητέα μνημεία ή ως έργα τέχνης, καθώς και των τυχόν αναλογούντων σε αυτά ποσοστών επί των γηπέδων ή οικοπέδων στα οποία βρίσκονται.»

3. Η παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 4223/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Για κάθε νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, ο συμπληρωματικός ΕΝ.Φ.Ι.Α. επιβάλλεται και υπολογίζεται στην αξία των δικαιωμάτων της παραγράφου 2 του άρθρου 1 με συντελεστή πέντε και μισό τοις χιλίοις (5,5%). Ο συμπληρωματικός ΕΝ.Φ.Ι.Α. για τα ακίνητα τα οποία ιδιοχρησιμοποιούνται για την παραγωγή ή την άσκηση κάθε είδους επιχειρηματικής δραστηριότητας, ανεξαρτήτως αντικειμένου εργασιών, υπολογίζεται με συντελεστή ένα τοις χιλίοις (1%). Ειδικά, για τα Ν.Π.Δ.Δ. και τα Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, όπως ορίζονται στις περιπτώσεις β', δ', ε', στ' και ζ' του άρθρου 3 του παρόντος και τις Ανώνυμες Εταιρείες Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία (Α.Ε.Ε.Α.Π.) του ν. 2778/1999, ο συμπληρωματικός ΕΝ.Φ.Ι.Α. υπολογίζεται με συντελεστή τρία και μισό τοις χιλίοις (3,5%) για τα ακίνητα τα οποία δεν ιδιοχρησιμοποιούν.

Για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού ΕΝ.Φ.Ι.Α. δεν συμπεριλαμβάνεται:

α) η αξία των δικαιωμάτων σε ακίνητα των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων που απαλλάσσονται και κατά το μέρος της οριζόμενης απαλλαγής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του παρόντος και

β) η αξία των δικαιωμάτων σε ακίνητα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των περιπτώσεων δ' της παραγράφου Β.1 και η' της παραγράφου Β.2 του άρθρου 4 του παρόντος.»

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως 3 ισχύουν από 1.1.2016.

Άρθρο 51**Υποβολή δηλώσεων στοιχείων ακινήτων (Ε9)**

Στο τέλος της παρ. 9 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 (Α' 312) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για τις αρχικές και τροποποιητικές δηλώσεις στοιχείων ακινήτων (Ε9) ετών 2010 και επόμενων, που υποβλήθηκαν ή θα υποβληθούν από την 31.12.2014 μέχρι και την 29.7.2016, το αυτοτελές πρόστιμο του άρθρου 4 του ν. 2523/1997 (Α' 179) ή το πρόστιμο του άρθρου 54 του ν. 4174/2013 (Α' 170) κατά περίπτωση, μειώνονται στο μισό.»

Άρθρο 62**Λοιπές φορολογικές διατάξεις**

1. Η ωφέλεια νομικού προσώπου, νομικής οντότητας, καθώς και φυσικού προσώπου που αποκτά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, η οποία προκύπτει από τη διαγραφή μέρους ή του συνόλου του χρέους προς πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα, προς υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα ή προς εταιρεία του ν. 4354/2015 (Α' 176) στο πλαίσιο εξωδικαστικού συμβιβασμού ή σε εκτέλεση δικαστικής απόφασης, δεν θεωρείται δωρεά και απαλλάσσεται του φόρου εισοδήματος.

2. Για διαγραφές χρέους προς πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα, προς υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα ή προς εταιρεία του ν. 4354/2015 στο πλαίσιο εξωδικαστικού συμβιβασμού, η παρ. 1 εφαρμόζεται αποκλειστικά για οφειλές που την 31η Μαρτίου 2016 βρίσκονταν σε καθυστέρηση ή ήταν επίδικες ή ρυθμισμένες και για συμφωνίες εξωδικαστικού συμβιβασμού που συνάπτονται από την 1η Ιανουαρίου 2016 μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2017.

3. Για διαγραφές χρέους προς πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα, προς υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα ή προς εταιρεία του ν. 4354/2015 σε εκτέλεση δικαστικής απόφασης, η παρ. 1 εφαρμόζεται αποκλειστικά για οφειλές οι οποίες την 31η Μαρτίου 2016 ήταν επίδικες ή για οφειλές οι οποίες κατά την ανωτέρω ημερομηνία ήταν ρυθμισμένες με δικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί από την 1η Ιανουαρίου 2016 ή για οφειλές που κατά την 31η Μαρτίου 2016 ήταν σε καθυστέρηση και οι σχετικές αιτήσεις ενώπιον δικαστηρίων υποβάλλονται μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2017.

4. Η ωφέλεια που αποκτά φυσικό πρόσωπο και η οποία προκύπτει από τη διαγραφή μέρους ή του συνόλου του χρέους προς πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα, προς υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα ή προς εταιρεία του ν. 4354/2015 στο πλαίσιο εξωδικαστικού συμβιβασμού, δεν θεωρείται εισόδημα και απαλλάσσεται του φόρου δωρεάς.

5. Η παρ. 4 εφαρμόζεται αποκλειστικά για οφειλές που την 31η Μαρτίου 2016 βρίσκονταν σε καθυστέρηση ή ήταν επίδικες ή ρυθμισμένες και για συμφωνίες εξωδικαστικού συμβιβασμού που συνάπτονται μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2017.

6587

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

6 Ιουνίου 2016

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 106

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4393

Κύρωση της Προγραμματικής Συμφωνίας (Programme Arrangement) Αριθ.Α-1424 (MIOSJ) μεταξύ του Ομοσπονδιακού Υπουργού Άμυνας και Αθλητισμού της Δημοκρατίας της Αυστρίας, και του Υπουργού Άμυνας του Βασιλείου του Βελγίου και του Υπουργείου Άμυνας της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και του Υπουργείου Άμυνας της Δημοκρατίας της Κροατίας και του Υπουργείου Άμυνας της Δημοκρατίας της Τσεχίας και του Υπουργείου Άμυνας της Εσθονίας και του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Άμυνας της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Υπουργείου Άμυνας της Γαλλικής Δημοκρατίας και του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Άμυνας της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και του Υπουργείου Άμυνας της Ιταλικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Άμυνας της Δημοκρατίας της Λετονίας και του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας της Δημοκρατίας της Λιθουανίας και του Υπουργείου Άμυνας του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου και του Υπουργείου Άμυνας του Βασιλείου της Ολλανδίας και του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας της Δημοκρατίας της Πολωνίας και του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας της Δημοκρατίας της Πορτογαλίας και του Υπουργείου Άμυνας της Δημοκρατίας της Σλοβακίας και του Υπουργείου Άμυνας της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και του Υπουργείου Άμυνας του Βασιλείου της Ισπανίας και της Κυβέρνησης του Βασιλείου της Σουηδίας και του Υπουργείου Άμυνας του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας σχετικά με το «MIOS», τη Στρατιωτική Υλοποίηση του SESAR (Ερευνητικού Προγράμματος Διαχείρισης Εναέριων Κυκλοφοριών του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού-Military Implementation of Single European Sky Air Traffic Management Research Programme) και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο έκτο Φορολογικές διατάξεις

3. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 4223/2013 (Α' 287), όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 50 του ν. 4389/2016, αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικά, για τα Ν.Π.Δ.Δ. και τα Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, όπως ορίζονται στις περιπτώσεις β', δ', ε', στ' και ζ' του άρθρου 3 του παρόντος, ο συμπληρωματικός ΕΝ.Φ.Ι.Α. ισούται με τρία και μισό τοις χιλίοις (3,5%) επί της συνολικής αξίας των δικαιωμάτων της παραγράφου 2 του άρθρου 1 για τα ακίνητα που δεν ιδιοχρησιμοποιούν.»

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου ισχύουν από 27.5.2016. Οι διατάξεις της παραγράφου 3 ισχύουν από 1.1.2016.

7633

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

3 Αυγούστου 2016

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 141

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4410

Τροποποιήσεις του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα προς ενίσχυση της καταπολέμησης της παράνομης εμπορίας καπνού και βιομηχανοποιημένων καπνών και ίδρυση Συντονιστικού Κέντρου για την Καταπολέμηση του λαθρεμπορίου, εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας προς την απόφαση 2009/917/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 2009 για τη χρήση της πληροφορικής για τελωνειακούς σκοπούς και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία των άρθρων 15, 16 και 18 της οδηγίας 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 3ης Απριλίου 2014 για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών - μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων και την κατάργηση της οδηγίας 2001/37/ΕΚ και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ Γ'
ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ
ΠΡΟΤΥΠΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ
ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ
ΔΗΜΟΣΙΟ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 40
Τροποποιήσεις Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας
(ν. 4174/2013)

15. Το άρθρο 548 του ν. 4174/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν ο φορολογούμενος δεν υποβάλει δήλωση στοιχείων ακινήτων ή υποβάλει εκπρόθεσμα ή ανακριβή δήλωση, με συνέπεια τη μη διενέργεια εκκαθάρισης του ΕΝ.Φ.Ι.Α. ή την εκκαθάριση ή τον προσδιορισμό αυτού σε μεταγενέστερο χρόνο, ως αφετηρία για την επιβολή των προστίμων, ορίζεται η επομένη της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής δήλωσης στοιχείων ακινήτων. Ως αφετηρία για την επιβολή των τόκων ορίζεται η επομένη της ημερομηνίας της πρώτης ηλεκτρονικής έκδοσης των πράξεων διοικητικού προσδιορισμού φόρου για το οικείο έτος από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων για τους υπόχρεους του έτους αυτού».

17. Οι διατάξεις της παραγράφου 15 ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2016.

Άρθρο 49
Τροποποιήσεις του ν. 3427/2005 και του
ν. 4223/2013

1. Οι περιπτώσεις ι', ια', ιβ' και ιγ' της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 (Α' 312) αντικαθίστανται ως εξής:

«ι) τον κηδεμόνα, για την ακίνητη περιουσία σχολάζουσας κληρονομιάς, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία, για όσο διάστημα τη διαχειρίζεται,

ια) τον εκτελεστή διαθήκης ή τον εκκαθαριστή κληρονομιάς, για την κληρονομία ακίνητη περιουσία, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία, για όσο διάστημα τη διαχειρίζεται και τη διοικεί,

ιβ) το σύνδικο της πτώχευσης, για την πτωχευτική ακίνητη περιουσία, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία,

ιγ) το μεσεγγυούχο ακίνητης περιουσίας, για την υπό μεσεγγύηση περιουσία, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία, για όσο διάστημα διαρκεί η μεσεγγύηση».

2. Οι περιπτώσεις γ', δ', ε' και στ' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4223/2013 (Α' 287) αντικαθίστανται ως εξής:

«γ) Ο κηδεμόνας, για την ακίνητη περιουσία σχολάζουσας κληρονομιάς, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία, για όσο διάστημα τη διαχειρίζεται.

δ) Ο εκτελεστής διαθήκης ή εκκαθαριστής κληρονομιάς για την κληρονομία ακίνητη περιουσία, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία, για όσο διάστημα τη διαχειρίζεται και τη διοικεί.

ε) Ο μεσεγγυούχος ακίνητης περιουσίας, για την υπό μεσεγγύηση περιουσία, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία, για όσο διάστημα διαρκεί η μεσεγγύηση.

στ) Ο σύνδικος της πτώχευσης, για την πτωχευτική ακίνητη περιουσία, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία».

3. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2016.

Άρθρο 64
Ρυθμίσεις για τον ΕΝ.Φ.Ι.Α.

1. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 4223/2013 (Α' 287) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά, για το έτος 2016, στη συνολική αξία του πρώτου εδαφίου δεν συνυπολογίζεται και η αξία των δικαιωμάτων επί γηπέδων εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού».

2. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4223/2013 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Ειδικά, για το έτος 2016 η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι και την 30ή Σεπτεμβρίου 2016 και η τελευταία μέχρι και την 31ή Ιανουαρίου 2017».

8161

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

8 Αυγούστου 2016

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 148

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4413

Ανάθεση και εκτέλεση συμβάσεων παραχώρησης - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης (ΕΕ L 94/1/28.3.2014) και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

· · · · ·
ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 84 Παράταση προθεσμίας

1. Η προθεσμία που ορίζεται στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 23 του Ν. 3427/2005 (Α' 312) παρατείνεται μέχρι και τις 30.11.2016.

2. Τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο ισχύουν από 29.7.2016.

Signature Not
Verified
Digitally signed by
YANVARO ZACHARAO
Date: 2016.10.31 15:33
EET
Reason: Signed PDF
(unsupported)
Location: Αθήνα, Εθνικό
Τυπογραφείο

9295

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

31 Οκτωβρίου 2016

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 205

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4430

Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανά-
πτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
(Ο.Α.Ε.Δ.)

Άρθρο 59

Απαλλαγή από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. των δικαιωμάτων
στα ακίνητα που ανήκουν
στον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού

1. Στην περίπτωση α΄ της παρ. 1 του άρθρου 3 του
Ν. 4223/2013 (Α΄287), μετά τη φράση «στο Ταμείο
Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου
(Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.)» προστίθεται η φράση: «και στον Ελληνικό
Οργανισμό Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.)».

2. Η ισχύς του άρθρου αυτού αρχίζει από την 1η Ια-
νουαρίου 2016.